

1 ноември – Ден на народните будители

(Продължение. Начало на 4 стр.)

Вони віками обробляли землю
І берегли як Бога, у душі
Болгарську мову, рідну, сокровенну,
Культуру і традиції свої.
Які чудові виросли онуки!
Танцюють та, що заздять їм діди.
Не крається їм серце від розлуки,
Вони – квітки Буджакської землі.
Вітала їх Одеса, щирий Київ
Обійми відкривав для них свої.
Пісні і танці наших колективів
Дзвеніли, як джерельця навесні.
Їм дивувалась і прабатьківщина –
Болгарія в захопленні німім,
Плескала у долоні без спочину,
Від серця віддала належне їм.
Хай буде вік земля благословенна,
Що викохала Україні квіти!
Хай завжди в мирі мови сокровенні
Вивчають з радістю буджакські діти.
Буджакський степ.
Вінок сплели прекрасний
Болгари, гагаузи, українці,
Живуть віи у дружбі, мирі, щасті.
І рідні всі! Нема між нас чужинців!
Любов Дімова

Водець 2: Болгарин и музика – две неща, тясно свързани. Когато засвири музика, на българина душата му заиграва.

Водець 3: В народните песни са съхранени най-хубавите черти на българина, богатството на родния език, поетическия талант на народа.

Водець 1: Отрано песента била ляк от тежък живот. С песните си изразяваме своите преживявания и мисли. Народните песни били опора на народа ни през вековете в беди и изпитания.

(Българска народна песен)

Водець 2: Болгаринът е оцелял, защото се е смял. Смехът толкова е помагал на българина да оцелее, че няма смисъл да пропагадираме силата на хумора и сатирата.

(Българска хумореска)

Водець 3: Болгарите са прочути със своите шегички. И в нашето село обичат шегата и всеки се смята за Хитър Петър.

Водець 1: Учените хора говорят, че смехът лекува хората. Нека и ние днес да ви излекуваме от всички болести.

Водець 2: Усмивайте се днес! За плач имате цял живот!

(Българска хумореска)

(Българска народна песен

«Ставай, ставай Тодоре»)

Водець 3: Скъпи учители-българисти, български просветители, народни будители! Благодарение на вашия труд в българските села на нашата Украйна се запазва езика.

Водець 1: Вие приобщавате младежите към българските духовно-нравствени ценности, формирате българската интелигенция в Бесарабия, съдействате за растежа на националното самосъзнание на бесарабските българчета.

Водець 2: Бъдете все така енергични и целеустремени, съхранете Вашия оптимизъм и жизнелюбие, с които зареждате нас, учениците!

ДА СИ УЧИТЕЛ

Да си учител – е да знаеш много,
да си учител – е да си от Бога,
да си учител не ще стигне век,
да си учител – е да си човек!

«Благодаря» — кажи на тези хора,
които от дете до възрастен те траят,
ще те изпратят чак до двора
и на човек разумен ще те направят.

«Благодаря» — кажи и поклони се ниско,
и не забравяй нито миг дорде си жив,
дорде сърцето тв в гърдите ти се стиска,
ти на учителя ръката целуни.
Марианна Чепразова

Песен «Учителко»

Водець 3: Скъпи учители, поканени гости! С това нашето мероприятие завършва!

Водець 1: Благодарим ви за вниманието!

Валентина Афанасиевна КИЧУК,
учител по български
език и литература
във Виноградския УВК,
Тарутинско

На 1 ноември отбелязваме Деня на народните будители – ден с особена, изключителна, неповторима стойност. Това е ден, в който почитаме паметта на българските просветни дейци и революционери, в който благодарим на всички онези, посветили живота си за въздигане на националния дух. Днес ще запознаем читателите с живота и дейността на училището в бесарабското българско село Задунаевка, Арцизко, където през 1866 г. учителства един от най-безспорните и известни народни будители Христо Ботев – български национален герой, революционер, поет и публицист.

ДЪЛБОК ПОКЛОН ПРЕД ВСИЧКИ УЧИТЕЛИ

Училището в с. Задунаевка е открито през 1842 г. тогава е само начално църковно-енорийско училище и единствената книга за обучение на грамотност била славянската азбука. Оттогава училището претърпява много промени.

През 1866 г. в Задунаевското училище на 18-годишна възраст учителства известният български поет и революционер Христо Ботев.

През 1917 г. в Задунаевка е открито висше начално училище (4 класа), оглавявано от директора Лариса Семеновна Разумович. В това училище учат както задунаевци, така и жителите на близките села.

През 1925 г. училището става седемгодишно. Тук учат 83 ученика, а учители през това време са: Дмитрий Петрович Ненов, Ирина Георгиевна Ненова, Петр Николаевич Ташев, Мария Георгиевна Касса, Георгий Петрович Бянов.

През 1930 г. педагогическата си работа започва един от най-талантливите учители Степан Николаевич Бянов, който организира обучението в училището в следвоенните години. Именно в този сложен период от 1946 до 1957 г. училището е оглавявано от Акулина Романовна Онищенко.

През 1955 г. Задунаевското седемгодишно училище е реорганизирано в средно училище. Първият випуск на сред-

ното училище е през 1959 г., вторият – през 1960 г., след това то премина към 8-годишно образование, а от 1966 г. училището отново започва да дава пълно средно образование. В Задунаевското училище вече в качество на учители започват да се връщат випускниците от 1956-1960 г.: Афанасий Николаевич Тодоров, Мария Афанасиевна Токарчук, Надежда Степановна Серт, Мария Михайловна Бузиян, Дмитрий Иванович Николов. В различни периоди директори на училището са: Георгий Иванович Терзийский, Антон Георгиевич Искров, Афанасий Николаевич Тодоров, Мария Георгиевна Тодорова. Много години от живота си отдават на любимата си работа, възпитават не едно поколение ученици, а сега са на заслужена почивка: съпрузите Тодорови – Афанасий Николаевич и Тамара Георгиевна, съпрузите Токарчук – Аркадий Васильевич и Мария Афанасиевна, съпрузите Блудови – Валерий Васильевич и Анна Петровна, сестрите Мария Степановна Бянова и Надежда Степановна Серт, Раиса Ивановна Николова, Мария Михайловна Бузиян, Ирина Степановна Ненова, Неонила Михайловна Коломиец, Мария Николаевна Ташева, Елена Михайловна Бянова, Неонила Антоновна Михайлова, Полина Ефимовна Волканова.

За днешните ежедневия на Задунаевското общообразователно училище I-III степен разказва директорът Татяна Зиновиевна БЯНОВА:

– Годишите минават, смеят се ръководителите, едни учители се пенсионира, нови идват, но непроменен си остава духът на сътрудничеството, взаимната помощ, любовта към децата и отдадеността на учителите по избраната професия.

Днес Задунаевското общообразователно училище I-III степен на Арцизкия районен съвет в Одеска област функционира в красива типова триетажна сграда, в която от 5 март 1973 г. започва да кипи интересен училищен живот.

Днес с подкрепата и активното съдействие на отдела на образованието, младежта и спорта на Арцизката районна държавна администрация с началник Оксана Стоянова, Арцизкия районен съвет, оглавяван от Юрий Карабаджак, председателя на Арцизката районна държавна администрация Сергей Парпуланский, депутат в Одеския областен съвет Сергей Паращенко се извършва основен ремонт на сградата, обновява се и

допълва материално-техническата база, поощрява се работата на учителите, стимулира се учебната дейност на учениците. Помощ на училището в решаването на много насъщни въпроси също така оказват депутатът в Одеския областен съвет Валентин Волканов, ООД „Антарес Агро-П“ с директор Виктор Ганчев, Задунаевското кметство, оглавявано от Дмитрий Ненов.

Вече трета година поред тясно сътрудничаем с Всеукраинската Асамблея на българите в Украйна с президент Дора Костова, като на базата на Задунаевското училище функционира неделно училище „Българска камбана“. Благодарение на това училището ни се сдобиха нови ярки български народни носии, учебна и художествена литература от България.

Сега в Задунаевското училище работят 18 учители. Това е силно сливане на младостта и опита.

Наблюдава се също и приемствеността на поколения

учители. Внукът на Георгий Петрович Бянов, племенникът на Степан Николаевич Бянов – Дмитрий Георгиевич Бянов – учител по физическо възпитание с много солиден професионален опит – 52 години, оглавяващ районното методобединение на учителите по физическо възпитание вече 35 години. Внучката на Степан Николаевич Бянов – Анна Николаевна Ралева – е учител в началните класове, която днес обучава и възпитава първокласниците по програмата на Новото украинско училище. Внучката на Петр Николаевич Ташев – Татяна Михайловна Романова – е учител по история и география.

В продължение на 45 години в Задунаевското училище работят съпрузите Тодорови: Степан Василиевич – учител по физика, и Мария Георгиевна – учител по математика, която оглавява училището в течение на 19 години. 20 години като заместник-директор на училището по учебно-възпи-

тателна работа е Зинаида Афанасиевна Малева. Много години в Задунаевското училище работят Людмила Михайловна Тодорова – учител по математика, Екатерина Георгиевна Питак – учител по български език и литература, Людмила Василиевна Апостолова – учител по руски език и литература, Вера Ивановна Вакаренкова – учител в началните класове и по украински език и литература, Нина Ивановна Никитина – учител по френски език, Олга Дмитриевна Шевченко – учител по биология и химия, Виктор Петрович Узун – учител по музикално изкуство.

В училището ни работят и млади педагози: заместник-директор по учебно-възпитателна работа Марина Николаевна Стоянова, педагог-организатор Мария Георгиевна Тодорова, учител в началните класове и социален педагог Наталия Николаевна Градескова, учител в началните класове Алена Владимировна Лупиян.

В навечерието на 1 ноември – Деня на народните будители, искам да честитя на всички, който носи гордото звание „Учител“! Нека делничните дни да бъдат радостни и плодотворни, а празниците – светли и ярки! Здраве, любов, достатък и всичко най-добро в живота! Дълбок поклон пред всички учители за тяхната просветителска мисия!

Записа
Валерий КОПТЕЛЕЦ

